

Nota voor burgemeester en wethouders

Team
DEV-PRO

Onderwerp

Binnenplanse afwijkingsbevoegdheid kleinschalige particuliere zonne-initiatieven

1- Notagegevens		2- Bestuursorgaan	
Notanummer	2019-002400	☒ B & W	03-03-2020
Datum	10-12-2019	☐ Raad	--
Programma:		☐ Burgemeester	--
05 Ruimtelijke ontwikkeling		College van B & W	
Portefeuillehouder Weth. Grijsen		- Burgemeester	- Weth. Grijsen
Weth. Verhaar		- Weth. De Geest	- Weth. Verhaar
		- Weth. Walder	- Weth. Rorink

Besluitenlijst	d.d.	d.d.	d.d.
☐ Akkoordstukken	--	☐ Openbaar	--
		☐ Besloten	--

Routing	d.d.	par.	
programmamanager RO	18-02-2020	☐ adj.secr.	--
portefeuillehouder RO	19-02-2020	☒ gem.secr.	25-02-2020
portefeuillehouder Energie	25-02-2020	BIS Openbaar	
		Status	Definitief 2020-03-04

Bijlagen

Persbericht

B & W d.d.: 03-03-2020

Besloten wordt:

- 1 In te stemmen met bijgaand memo "Binnenplanse afwijkingsbevoegdheid kleinschalige particuliere zonne-initiatieven";
- 2 de raad te informeren over het voornemen om de Deventer bestemmingsplannen van een binnenplanse afwijkingsbevoegdheid voor kleinschalige particuliere zonne-initiatieven te voorzien;
- 3 de raadsmededeling en het B&W-memo aan te bieden aan de gemeenteraad;
- 4 de nota en het besluit openbaar te maken vergezeld van bijgaand persbericht.

Financiële aspecten:

Financiële gevolgen voor de gemeente?	Nee
Begrotingswijziging	Nee

Voorstel openbaarmaking conform Wet Openbaarheid Bestuur (Wob)

- De nota en het besluit openbaar te maken
- De nota en het besluit openbaar te maken vergezeld van bijgaand persbericht
- De nota en het besluit openbaar te maken nadat
- De nota en het besluit openbaar te maken, behalve...
- Het besluit openbaar te maken, maar niet de nota, gelet op artikel:
- De nota en het besluit niet openbaar te maken, gelet op artikel:

Kennisgeving/ Bekendmaking Awb

Kennisgeving (publicatie) conform Awb	Nee
---------------------------------------	-----

ADVIESRADEN:

Moet een van de adviesraden gehoord worden of op de hoogte gesteld?

Nee

Toelichting

Inleiding

De Gemeente Deventer heeft de ambitie om in 2030 energieneutraal te zijn. Hiertoe moet er geïnvesteerd worden in duurzame energie. Om dit te bewerkstelligen heeft de gemeenteraad in 2019 de Uitgangspunten zonnepanelen vastgesteld. Het gaat dan om grootschalige zonnenvelden in het buitengebied. Eén van de uitgangspunten is dat vanwege de grote impact van zonnenvelden, de gemeenteraad moet besluiten omtrent het wijzigen van het planologische regime. Dit betekent in de meeste gevallen een bestemmingsplanherziening.

In gevallen waarin het niet gaat om een grootschalig, bedrijfsmatig zonnenveld, maar om een initiatief van een particulier om zonnepanelen nabij zijn woning te realiseren, kan de benodigde bestemmingsplanherziening een (te) groot financieel bezwaar zijn.

Daarom wordt uw college voorgesteld om de Deventer bestemmingsplannen te voorzien van een binnenplanse afwijkingsbevoegdheid, waarmee relatief snel en goedkoop, maar met de nodige waarborgen omkleed, medewerking kan worden verleend aan kleinschalige particuliere zonne-initiatieven.

Beoogd resultaat

Een bijdrage aan de duurzaamheidsdoelstellingen, door het vergemakkelijken van de vergunningverlening voor kleinschalige particuliere zonne-initiatieven

Kader

De Wet ruimtelijke ordening, de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, de Omgevingsverordening Overijssel

Argumenten voor en tegen

De Gemeente Deventer heeft de ambitie om in 2030 energieneutraal te zijn. Hiertoe moet er geïnvesteerd worden in duurzame energie. Om dit te bewerkstelligen heeft de gemeenteraad in 2019 de Uitgangspunten zonnepanelen vastgesteld. Het gaat dan om grootschalige zonnenvelden in het buitengebied. Eén van de uitgangspunten is dat vanwege de grote impact van zonnenvelden, de gemeenteraad moet besluiten omtrent het wijzigen van het planologische regime. Dit betekent in de meeste gevallen een bestemmingsplanherziening.

In gevallen waarin het niet gaat om een grootschalig, bedrijfsmatig zonnenveld, maar om een initiatief van een particulier om zonnepanelen nabij zijn woning te realiseren, kan de benodigde bestemmingsplanherziening een (te) groot financieel bezwaar zijn.

Daarom wordt uw college voorgesteld om de Deventer bestemmingsplannen te voorzien van een binnenplanse afwijkingsbevoegdheid, waarmee relatief snel en goedkoop, maar met de nodige waarborgen omkleed, medewerking kan worden verleend aan kleinschalige particuliere zonne-initiatieven. De Deventer bestemmingsplannen kunnen gezamenlijk worden herzien door middel van een zogenaamde paraplubestemmingsplan.

De binnenplanse afwijkingsbevoegdheid kan gebruikt worden om zonnepanelen bij een woning mogelijk te maken. Dit kan ook op gronden met een andere bestemming dan Wonen.

Aan de afwijkingsbevoegdheid worden de volgende voorwaarden verbonden:

1. De zonnepanelen zijn gesitueerd bij een woning of (agrarische) bedrijfswoning, met uitzondering van recreatiewoningen.
2. Aangetoond moet worden dat het aanbrengen van zonnepanelen op het dak en binnen het bouwvlak uit financieel, bouwkundig, landschappelijk of stedenbouwkundig oogpunt redelijkerwijs niet tot de

mogelijkheden behoort.

3. De aard en de schaal van de zonnepanelen staan aantoonbaar in relatie tot de energiebehoefte van de woning waarbij zij horen.
4. De aard en de schaal van de zonnepanelen staan in relatie tot de omgeving.
5. Voor zover de zonnepanelen binnen de bebouwde kom zijn voorzien, is er geen sprake van een onevenredige aantasting van het straat- en bebouwingsbeeld en de groenstructuur.
6. Voor zover de zonnepanelen buiten de bebouwde kom zijn voorzien, worden zij landschappelijk ingepast. De landschappelijke inpassing is vastgelegd in een inrichtingsplan.
7. De initiatiefnemer heeft voorafgaand aan de verlening van de omgevingsvergunning aangetoond dat procesparticipatie van de omgeving heeft plaatsgevonden.

Deze voorwaarden zijn grotendeels ontleend aan de door de raad vastgesteld Uitgangspunten zonnevelden, maar zijn toegesneden op de omvang van een kleinschalig particulier zonne-initiatief. Zo is projectparticipatie bij zonnepanelen uitsluitend ten behoeve van de eigen woning niet mogelijk, er wordt dan ook alleen procesparticipatie geëist.

Verder wordt getoetst aan de gebruikelijke ruimtelijke aspecten, zoals landschap, stedenbouw, natuurwaarden etc.

Met de gestelde voorwaarden wordt beoogd te voorkomen dat meer grootschalige zonne-initiatieven onder de reikwijdte van de afwijkingsbevoegdheid vallen. Zoals vastgelegd in de Uitgangspunten zonnevelden wil de raad zelf besluiten over grootschalige zonnevelden.

Voor een verdere verdieping, waaronder een toelichting op de genoemde voorwaarden, wordt verwezen naar bijgaand memo.

Extern draagvlak (partners)

Extern draagvlak wordt onderzocht in het kader van de voorbereiding van het benodigde bestemmingsplan.

Financiële consequenties

Er ligt geen aanvraag ten grondslag aan het voornemen om de gemeentelijke bestemmingsplannen te herzien. De benodigde bestemmingsplanprocedure wordt bekostigd uit de algemene middelen van programma 5 (Ruimtelijke Ontwikkeling).

De kosten van de individuele afwijkingsprocedures die met deze bestemmingsplanherziening mogelijk worden gemaakt, worden door middel van de Legesverordening op de aanvragers verhaald.

De bestemmingsplanherziening brengt geen risico op planschade met zich mee. Planschade kan zich pas voordoen als gevolg van de toepassing in individuele gevallen van de afwijkingsbevoegdheid voor kleinschalige particuliere zonne-initiatieven. Om het risico op planschade in die gevallen af te dekken, kan met concrete initiatiefnemers een planschadevergoedingsovereenkomst worden gesloten.

Aanpak/uitvoering

Wanneer uw college bijgaand memo en bijgaande raadsmededeling heeft vastgesteld, wordt de raadsmededeling naar de raad gezonden. Wanneer de raad de mededeling niet voor bespreking agendeert, kan het voornemen concreet gemaakt worden en kan begonnen worden met het opstellen van de benodigde bestemmingsplanherziening.

RAADSMEDEDELING

Onderwerp	Binnenplanse afwijkingsbevoegdheid kleinschalige particuliere zonne-initiatieven		
Mededelingennr	2019-002400	Portef.houder	Weth. Grijsen
Team	DEV-PRO	BenW-besluit d.d.:	3 maart 2020

1. Inleiding: waarom deze mededeling

De gemeente Deventer heeft de ambitie om in 2030 energieneutraal te zijn. Hiertoe moet er geïnvesteerd worden in duurzame energie. Om dit te bewerkstelligen heeft uw raad in 2019 de Uitgangspunten zonnepanelen vastgesteld. Het gaat dan om grootschalige zonnenvelden in het buitengebied. Eén van de uitgangspunten is dat vanwege de grote impact van zonnenvelden, de gemeenteraad moet besluiten omtrent het wijzigen van het planologische regime. Dit betekent in de meeste gevallen een bestemmingsplanherziening.

In gevallen waarin het niet gaat om een grootschalig, bedrijfsmatig zonnenveld, maar om een initiatief van een particulier om zonnepanelen nabij zijn woning te realiseren, kan de benodigde bestemmingsplanherziening een (te) groot financieel bezwaar zijn.

Het college is dan ook voornemens om u via een bestemmingsplanprocedure voor te stellen de geldende bestemmingsplannen in de gemeente te voorzien van een binnenplanse afwijkingsbevoegdheid, waarmee relatief snel en goedkoop, maar omkleed met de nodige waarborgen, planologische toestemming kan worden verleend voor kleinschalige particuliere zonne-initiatieven.

2. Kader

De Wet ruimtelijke ordening, de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, de Omgevingsverordening Overijssel

3. Kern van de boodschap

Het college is voornemens om een bestemmingsplan in procedure te brengen, waarmee alle Deventer bestemmingsplannen worden voorzien van een binnenplanse afwijkingsbevoegdheid voor kleinschalige particuliere zonne-initiatieven. Dit gebeurt met een zogenaamd paraplubestemmingsplan. Met de binnenplanse afwijkingsbevoegdheid kan het college onder voorwaarden toestaan dat voor kleinschalige particuliere zonne-initiatieven van het bestemmingsplan afgeweken wordt.

Het doel is om het de burger makkelijker te maken als deze zonnepanelen wil aanbrengen, maar zijn dak daar niet geschikt voor is en het ook niet mogelijk is om binnen het bouwvlak zonnepanelen op de grond aan te brengen.

4. Nadere toelichting

De binnenplanse afwijkingsbevoegdheid kan gebruikt worden om zonnepanelen bij een woning mogelijk te maken. Dit kan ook op gronden met een andere bestemming dan Wonen.

Aan de afwijkingsbevoegdheid worden de volgende voorwaarden verbonden:

1. De zonnepanelen zijn gesitueerd bij een woning of (agrarische) bedrijfswoning, met uitzondering van recreatiewoningen.
2. Aangetoond moet worden dat het aanbrengen van zonnepanelen op het dak en binnen het bouwvlak uit financieel, bouwkundig, landschappelijk of stedenbouwkundig oogpunt redelijkerwijs niet tot de mogelijkheden behoort.
3. De aard en de schaal van de zonnepanelen staan aantoonbaar in relatie tot de energiebehoefte van de woning waarbij zij horen.
4. De aard en de schaal van de zonnepanelen staan in relatie tot de omgeving.
5. Voor zover de zonnepanelen binnen de bebouwde kom zijn voorzien, is er geen sprake van een onevenredige aantasting van het straat- en bebouwingsbeeld en de groenstructuur.

6. Voor zover de zonnepanelen buiten de bebouwde kom zijn voorzien, worden zij landschappelijk ingepast. De landschappelijke inpassing is vastgelegd in een inrichtingsplan.
7. De initiatiefnemer heeft voorafgaand aan de verlening van de omgevingsvergunning aangetoond dat procesparticipatie van de omgeving heeft plaatsgevonden.

Deze voorwaarden zijn grotendeels ontleend aan de door uw raad vastgesteld Uitgangspunten zonnevelden, maar zijn toegesneden op de omvang van een kleinschalig particulier zonne-initiatief. Zo is projectparticipatie bij zonnepanelen uitsluitend ten behoeve van de eigen woning niet mogelijk, er wordt dan ook alleen procesparticipatie geëist.

Verder wordt getoetst aan de gebruikelijke ruimtelijke aspecten, zoals landschap, stedenbouw, natuurwaarden etc.

Met de gestelde voorwaarden wordt beoogd te voorkomen dat meer grootschalige zonne-initiatieven onder de reikwijdte van de afwijkingsbevoegdheid vallen. Zoals vastgelegd in de Uitgangspunten zonnevelden wil uw raad zelf besluiten over grootschalige zonnevelden.

Voor een verdere verdieping, waaronder een toelichting op de genoemde voorwaarden, wordt verwezen naar bijgaande memo.

Memo voor burgemeester en wethouders

Datum : 2019-12-10
Aan : College
Kopie aan :
Van : BogersW
: DEV-PRO
Notanummer : 2019-002400
Onderwerp : Binnenplanse afwijkingsbevoegdheid kleinschalige particuliere zonne-initiatieven

Inleiding

Gemeente Deventer heeft de ambitie om in 2030 energieneutraal te zijn. Hiertoe moet er geïnvesteerd worden in duurzame energie. Om dit te bewerkstelligen heeft de gemeenteraad in 2019 de Uitgangspunten zonnepanelen vastgesteld. Het gaat dan om grootschalige zonnenvelden in het buitengebied. Eén van de uitgangspunten is dat vanwege de grote impact van zonnenvelden, de gemeenteraad moet besluiten omtrent het wijzigen van het planologische regime. Dit betekent in de meeste gevallen een bestemmingsplanherziening.

In gevallen waarin het niet gaat om een grootschalig, bedrijfsmatig zonnenveld, maar om een initiatief van een particulier om zonnepanelen nabij zijn woning te realiseren, kan de benodigde bestemmingsplanherziening een (te) groot financieel bezwaar zijn.

Daarom wordt hieronder een voorstel gedaan voor een algemene bestemmingsplanregeling die aan alle belangen tegemoetkomt.

Voorstel

Het voorstel is om, door middel van een paraplubestemmingsplanherziening, alle bestemmingsplannen voor de gemeente Deventer te voorzien van binnenplanse afwijkingsbevoegdheden om zonnepanelen op de grond bij woningen, en ten dienste van woningen, toe te staan. De verwachting is overigens dat deze bevoegdheid voornamelijk toegepast zal worden voor zonnepanelen bij woningen in het buitengebied.

Voor zonnepanelen op daken hoeft niets geregeld te worden; deze zijn omgevingsvergunningvrij (tenzij het om een monument gaat) en hoeven daarom niet aan het bestemmingsplan te voldoen.

Zonnepanelen bij woningen zijn overigens niet per definitie in strijd met het bestemmingsplan; in de regel zal er geen strijd met het bestemmingsplan zijn als zonnepanelen worden geplaatst binnen het bouwvlak van een woning en de bouwhoogte niet meer bedraagt dan 2 m (in bebouwd gebied) of 3 m (in het buitengebied).

De hier voorgestelde afwijkingsbevoegdheid ziet dus op situaties waarin het dak en het bouwvlak geen ruimte bieden voor zonnepanelen. In die gevallen kan gekeken worden naar omliggende gronden. Dit kunnen ook gronden zijn met een andere bestemming dan 'Wonen'.

Uiteraard moet rekening gehouden worden met alle ruimtelijk relevante belangen, bijvoorbeeld goede landschappelijke inpassing. Verder wordt, net als bij de grote zonnenvelden, de eis gesteld dat een participatietraject doorlopen wordt. De reikwijdte van dat traject kan uiteraard worden afgestemd op de omvang van het zonne-initiatief.

Voorwaarden

Aan het toepassen van de afwijkingsbevoegdheid voor kleinschalige particuliere zonne-initiatieven worden de volgende voorwaarden gesteld, met daarbij een korte toelichting.

1. De zonnepanelen zijn gesitueerd bij een woning of (agrarische) bedrijfswoning, met uitzondering van recreatiewoningen.

Toelichting

Uitgangspunt is dat het gaat om particuliere zonnepanelen bij een reguliere woning. Bij een (agrarische) bedrijfswoning is ook mogelijk, maar het aantal zonnepanelen moet dan afgestemd zijn op de woning en niet op het bijbehorende bedrijf (zie ook voorwaarde 3). Of er sprake is van "bij een woning" moet per geval beoordeeld worden. Dit hangt af van de feitelijke omstandigheden. Hier kunnen aspecten als de omvang van de woning en de inrichting van de ruimte rondom de woning een rol spelen. In ieder geval is niet uitgesloten dat zonnepanelen op enige afstand van de woning gesitueerd worden, mits er een ruimtelijke samenhang bestaat tussen de woning en de locatie van de zonnepanelen.

2. Aangetoond moet worden dat het aanbrengen van zonnepanelen op het dak en binnen het bouwvlak uit financieel, bouwkundig, landschappelijk of stedenbouwkundig oogpunt redelijkerwijs niet tot de mogelijkheden behoort.

Toelichting

Deze voorwaarde speelt met name bij zonnepanelen bij woningen in het buitengebied. De provincie Overijssel hanteert een zonneladder om te voorkomen dat onnodig grond in de groene omgeving wordt aangewend voor het plaatsen van zonnepanelen. In eerste instantie moeten zonnepanelen op het dak worden aangebracht. De hier gestelde voorwaarde vraagt de initiatiefnemer aan te tonen dat het aanbrengen van zonnepanelen op het dak niet mogelijk is. Het kan zijn dat het dakvlak te klein is, of niet geschikt is, voor het plaatsen van voldoende zonnepanelen om in de eigen energiebehoefte te voorzien. Deze voorwaarde kan wel met zich meebrengen dat van initiatiefnemer gevraagd wordt om (ook) een deel van het dak voor zonnepanelen aan te wenden.

3. De aard en de schaal van de zonnepanelen staan in relatie tot de energiebehoefte van de woning waarbij zij horen.

Toelichting

Deze voorwaarde borgt dat de zonnepanelen zijn afgestemd op de energiebehoefte van de woning. Dit betekent dat op voorhand niet meer zonnepanelen worden toegestaan dan nodig is om de woning van energie te voorzien. De initiatiefnemer zal dit met een energieberekening moeten onderbouwen.

De voorwaarde sluit overigens niet uit dat in 'goede jaren', waarin meer energie wordt geproduceerd dan nodig is om aan de energiebehoefte van de woning te voldoen, het overschot terug wordt geleverd aan het net. Het is ook toegestaan om rekening te houden met een voorzienbare toename in de energiebehoefte van de woning. Het is echter niet de bedoeling om op voorhand van zo veel zonnepanelen uit te gaan, dat er structureel meer energie wordt opgeleverd dan nodig is.

4. De aard en de schaal van de zonnepanelen staan in relatie tot de omgeving.

Toelichting

De gemeenteraad heeft in het kader van grote, bedrijfsmatige zonne-initiatieven besloten dat het primaat om dergelijke initiatieven toe te staan, bij de raad ligt. De gedachte daarbij is dat over projecten met zo'n grote landschappelijke impact door het democratisch gelegitimeerde bestuursorgaan moet worden besloten. Over kleinere initiatieven kan evenwel door het college besloten worden.

Het is echter moeilijk om in zijn algemeenheid te zeggen bij welke hoeveelheid of oppervlakte aan zonnepanelen de landschappelijke impact te groot wordt. De mate van impact hangt af van de omgeving.

5. Voor zover de zonnepanelen binnen de bebouwde kom zijn voorzien, is er geen sprake van een onevenredige aantasting van het straat- en bebouwingsbeeld en de groenstructuur.

Toelichting

Binnen het bebouwd gebied hoeven geen (zware) eisen gesteld te worden aan inpassing van zonnepanelen. Het bebouwd gebied is immers bedoeld voor bebouwing. Om ongewenste ontwikkelingen te voorkomen is niettemin deze voorwaarde opgenomen.

6. Voor zover de zonnepanelen buiten de bebouwde kom zijn voorzien, worden zij landschappelijk ingepast. De landschappelijke inpassing is vastgelegd in een inrichtingsplan.

Toelichting

Een basisvereiste voor nagenoeg elke ontwikkeling in het buitengebied is dat nieuwe bouwwerken goed landschappelijk worden ingepast, waarbij kansen voor biodiversiteit en/of klimaatadaptatie waar mogelijk worden benut. Deze eis wordt daarom ook aan particuliere zonnepanelen op de grond gesteld. De landschappelijke inpassing moet worden vastgelegd in een inrichtingsplan, dat als voorwaarde aan de omgevingsvergunning wordt verbonden.

7. De initiatiefnemer heeft voorafgaand aan de verlening van de omgevingsvergunning aangetoond dat procesparticipatie van de omgeving heeft plaatsgevonden.

Toelichting

Een vereiste uit de Uitgangspunten zonnepanelen is participatie. Dit vereiste geldt ook voor de kleine, particuliere zonne-initiatieven. Aangezien het hier gaat om particuliere zonnepanelen uitsluitend ten dienste van de woning, is projectparticipatie per definitie uitgesloten. Alleen procesparticipatie is vereist. Het gaat hier om een inspanningsverplichting en nadrukkelijk geen resultaatsverplichting. Het is niet nodig dat de omgeving het met het initiatief eens is; het is wel nodig dat de omgeving daarover is geraadpleegd en in de gelegenheid is gesteld wensen en bedenkingen te uiten. De initiatiefnemer moet motiveren waarom hij wensen uit de omgeving wel of niet meeneemt in zijn initiatief.

Hoewel geen objectief maximum wordt gesteld aan het aantal of de oppervlakte van de zonnepanelen in een particulier initiatief, wordt toch met bovenstaande voorwaarden in samenhang geborgd dat hiermee alleen particuliere zonne-initiatieven worden toegestaan die niet een zodanige ruimtelijke impact hebben, dat besluitvorming aan de gemeenteraad zou moeten worden voorbehouden. Daarbij worden de principes uit de Uitgangspunten zonnepanelen als leidraad genomen bij kleine particuliere zonne-initiatieven.

Persbericht
21 februari 2020

College wil zonneveldje makkelijker maken

Het college wil het makkelijker maken een klein zonneveld op eigen grond te leggen waarmee voorzien wordt in de eigen energiebehoefte. Bijvoorbeeld bij een woning in het buitengebied. Nu kost de benodigde bestemmingsplanherziening veel tijd en geld.

Er is nu vaak een bestemmingsplanherziening nodig om zonnepanelen op eigen grond aan te brengen, als het dak bijvoorbeeld niet geschikt is. Het college wil het makkelijker maken door van het bestemmingsplan af te kunnen wijken. Zo kan relatief snel en goedkoop, maar met de nodige waarborgen, toestemming worden verleend voor kleinschalige particuliere zonne-initiatieven.

Wethouder Carlo Verhaar: “We willen in 2030 energieneutraal zijn. Daar dragen grotere initiatieven aan bij maar juist ook particulier initiatief wil ik eenvoudig mogelijk maken.”